

ΣΥΜΠΟΣΙΟ: «ΔΙΚΤΥΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ»

Συνέργειες στο χώρο του πολιτισμού

Α' Συνάντηση Πολιτιστικών Δικτύων

Παρασκευή 31 Ιανουαρίου 2025,
Αμφιθέατρο Μεγάρου Καρατζά της Εθνικής Τράπεζας

World-café: Βιωσιμότητα και Χρηματοδοτήσεις

(Συντονιστές: Μίνα Μητσομπόπου, Πολιτιστική Διαχειρίστρια / Cultural Manager,
Μαρία Γρυπάρη, Αρχιτέκτων, Ινστιτούτο των Ελληνικών Μύλων, Εικονικό Μουσείου Τήνου)

Report

Σε πρώτη φάση έγινε η συγκέντρωση της ομάδας στην κεντρική αίθουσα και επιχειρήθηκε μια εξοικείωση με την έννοια, τη δομή και τους στόχους του world-café. Ενθαρρύνθηκε η συμμετοχή και η ανοιχτότητα, η παρουσίαση των ιδιαίτερων συνθηκών που έχει αντιμετωπίσει κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή άτυπη ομάδα καθώς και η ανταλλαγή ιδεών και προτάσεων σχετικών με τη βιωσιμότητα και τις χρηματοδοτήσεις.

Με σκοπό την εκκίνηση και ενίσχυση της συζήτησης, έγινε από τη συντονίστρια μια σύντομη χαρτογράφηση σημαντικών, ως προς τη θεματική, σημείων που αναφέρθηκαν κατά τη διάρκεια της ημέρας από εισηγητές και συνέδρους. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- Δίκτυα όπως το Ne-Mo και το Balkan Museum Network υλοποιούν δύο (2) και πέντε (5) έργα αντίστοιχα και παρέχουν δυνατότητα εγγραφής μελών κατόπιν συνδρομής
- Δίκτυο που δημιουργήθηκε ως απόρροια χρηματοδότησης, εξασφαλίζοντας στην πορεία τη συνέχεια του (Mu.Sa -> Mica)
- Δίκτυα όπως το «Περραιβία» όπου παρουσιάζουν έντονη δραστηριότητα, θέτοντας έννοιες όπως τεχνητή νοημοσύνη, europeana, συνάντηση επιχειρείν & πολιτισμού και ενδεχομένως να μοιραστούν τρόπους άντλησης πόρων
- Δίκτυα όπως το Culture for Change το οποίο έθεσε την έννοια της ισότητας και της διαφάνειας, υπογραμμίζοντας ότι η απασχόληση στον τομέα του πολιτισμού δεν πρέπει να μεταφράζεται ως μια επισφαλής επιλογή
- Φορείς όπως ο ΕΚΚΟΜΕΔ οι οποίοι είναι εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Πολιτισμού
- Δίκτυα όπως το Jazz Solidarity Network έθεσαν το ζήτημα της αίτησης χρηματοδότησης από το Υπουργείο Περιβάλλοντος ή/ και Ανάπτυξης
- Το Δίκτυο Χριστιανικών Μουσείων και Επισκέψιμων Μουσείων της Ρόδου ανέφερε πρακτικές όπως ο πληθοπορισμός (crowdsourcing) και συμμετοχικής χρηματοδότησης (crowdfunding)
- Το Δίκτυο Μουσείων και Πολιτιστικών Φορέων Αθηνών έθεσε το ζήτημα της νομικής μορφής και των δυνατοτήτων χρηματοδότησης που αυτό μπορεί να προσφέρει

- Η προϊσταμένη της Διεύθυνσης Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟ, κα Φωτοπούλου, παρότρυνε υπέρ της ενεργούς κινητικότητας των φορέων και της μη παθητικής στάσης (όχι αυτοσκοπός η αρωγή από το κράτος)

Στη συνέχεια εξετάστηκε η ίδια η ερμηνεία του όρου βιωσιμότητα. Ποια είναι η πολιτιστική, κοινωνική, ηθική ή άλλη της διάσταση; Αναφέρθηκαν οι εξής τοποθετήσεις από τους συμμετέχοντες¹:

- *Καρπός της αρετής – πίστη στο όραμα, γνώση, υπομονή, σεβασμός, εμπύχωση*
- *Διάρκεια: τεκμηριωμένα βιώσιμος φορέας σε μακροπρόθεσμο επίπεδο*
- *Πίστη και κατάλληλα βήματα, ταπεινότητα, δικτύωση, πολλαπλό σύστημα αποδοχής στήριξης*
- *Να τους αφορά όλους το όραμα της συλλογικότητας*
- *Συνεχής προσαρμοστικότητα σε κοινωνικό-οικονομικό-πολιτικό-πολιτιστικό επίπεδο, νέες προσεγγίσεις, τάσεις (trends)*
- *Ανθεκτικότητα δικτύου δεδομένων όλων των σημερινών και μελλοντικών προκλήσεων (κλιματική αλλαγή)*
- *Διάσωση και διάδοση πολιτιστικής κληρονομιάς + ανθρωπίνι πόροι, νέοι αλλά και κάθε ηλικία. Με τα παραπάνω να εντάσσονται στο υποχρεωτικό πλαίσιο της εκπαίδευσης (σχολείο, μαθητές, γονείς)*
- *Αντίκτυπος – αναγνώριση – γέφυρα προς τη νέα γενιά - εκσυγχρονισμός*
- *Διεπιστημονικότητα – ανταποδοτικότητα – εθελοντισμός*

Κατά τη δεύτερη και τελευταία φάση, αναζητήθηκαν λύσεις, μέσα, εργαλεία και καλές πρακτικές για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας. Αναφέρθηκαν οι εξής τοποθετήσεις από τους συμμετέχοντες²:

- *Όραμα, πάθος, νέοι άνθρωποι, πολλά χέρια κατάλληλα και πόροι*
- *Αναζήτηση ειδικών από διαφορετικούς χώρους για βοήθεια και υποστήριξη - πληρωμή των ειδικών συνολικά από το Δίκτυο για κάθε επιμέρους έργο*
- *Περίπτωση HIGGS: Δημιουργία Δικτύου Βιωσιμότητας*
- *Συμμετοχική χρηματοδότηση υπό την προϋπόθεση ότι το κοινό του πολιτισμού εισπράττει υπεραξία*

¹ Στη σελίδα 4 μπορείτε να βρείτε τις χειρόγραφες τοποθετήσεις των συμμετεχόντων

² Στη σελίδα 5 μπορείτε να βρείτε τις χειρόγραφες τοποθετήσεις των συμμετεχόντων

- Διαπαιδαγώγηση σχετική με την πολιτιστική κληρονομιά με εκκίνηση από το νηπιαγωγείο
- Αυτοχρηματοδότηση
- Να δημιουργηθεί ομάδα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης υπό τη συντονίστρια για να κατατεθούν προτάσεις, να γίνουν ζυμώσεις για τελικές αποφάσεις και αποτελέσματα
- Ενίσχυση από την Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Ουσιαστική ύπαρξη κράτους

Τέλος, οι προτάσεις στις οποίες κατέληξε η ομάδα των συμμετεχόντων σύμφωνα με όσα συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του world café ήταν οι εξής:

- Ευαισθητοποίηση από τον χώρο της εκπαίδευσης (Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια) ώστε αυξηθεί ποιοτικά και ποσοτικά το μελλοντικό κοινό του πολιτισμού
- Συνέπεια και αφοσίωση από πλευράς των πολιτιστικών φορέων προκειμένου να εδραιωθεί το αίσθημα εμπιστοσύνης του κοινού και να δημιουργηθεί μια υπεραξία χάρη στην οποία το ίδιο το κοινό επιλέγει να ενισχύσει οικονομικά έναν φορέα (πχ. συνδρομές κτλ)
- Παράδειγμα HIGGS: διεύρυνση ψαλίδας ωφελούμενων – δημιουργία ενός αντίστοιχου μοντέλου στοχευμένου στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας – εφαρμογή της συγκεκριμένης καλής πρακτικής ως έτοιμης και έμπρακτα λειτουργικής μεθοδολογίας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και την Περιφέρεια προκειμένου να ενισχυθεί ο αριθμός των πολιτιστικών φορέων θα βοηθηθούν αποτελεσματικά
- Συγκρότηση ομάδας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με όλους τους παρευρισκόμενους και νέες συμμετοχές μελλοντικά ώστε να συνεχιστεί η ανταλλαγή απόψεων με σκοπό τη λήψη αποφάσεων και την εφαρμογή των βέλτιστων λύσεων στην πράξη

ΑΝΤΙΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ

π. Χριστόδουλος
η βιωσιμότητα
είναι καρπός ἀρετή

- πίστη στο όραμα,
- γνώση • υπομονή
- σεβασμός
- εμπειρία

Να τους
αφρά οίους
το οραμα
της βιωσιμότητας

Βιωσιμότητα

↓

διάθεση
εξιδίκευση
πολιτιστικής
εξυπηρέτησης

↓

ανθρώπινοι
πόροι, νεοί
(κάθε ηλικίας)

↓

(ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
(ΕΧΟΣΕΠΟ - ΜΑΒΟΥΤΕΣ - ΣΟΦΕΙΣ)

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΙΝΑΙ ΕΦΙΚΕΤΗ ΚΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΟΤΑΝ
ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΝΙΩΣΕΙ ΟΤΙ ΚΕΝΑΡΤΕΙ
ΥΠΕΡΑΣΙΑ. *

ΣΥΝΕΧΗΣ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
- ΠΟΛΙΤΙΚΑ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ
Νέες προεργασίες
Νέα trends
(ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ)

ΜΕ ΕΞΑΣ ΧΥΝΤΟΜΕΤΡΙΑ
ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΟΜΑΔΑ ΣΤΑ
Μ.Κ. ΔΙΚΤΥΟΣ Κ.Μ.
ΚΑΤΕΘΟΥΜΕ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
ΕΣ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΕΛΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
ΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΙΧΑΛΑΚΗ -
ΣΥΠΟΛΙΤΑΚΟΥ
ΙΩΑΝΝΗ Κ. ΣΥΠΟΛΙΤΑΚΟΣ
6971 673889
tetraکتisjx@gmail.com

ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

Αναζητούμε εθελοντές
από διαφορετικούς
χώρους να βοηθήσουν
και υποστηρίξουν.
Αναζητούμε εθελοντές
από διαφορετικούς χώρους
να βοηθήσουν και υποστηρίξουν.

Μίσση και
κατάβλητα βιβλία
τοπικότητας
διατύπωση
πολλών απόψεων
στο δόγμα της βιωσιμότητας

ΓΙΑ ΝΑ ΠΡΟΧΕΡΗΣΕΙ
Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η
ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΑ
ΧΡΑΤΟΥΣ

**Αντιοργάνωση
Δικτύου
εξ
ΕΙΔΙΚΟΥΣ**

Τέκμηριωση
βιωσιμότητας σε
μακροπρόθεσμα
επίπεδο

Αστικός
Αναγκασμός
Γέφυρα - νέα δίκτυα
εξοπλισμού

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ-
ΤΗΤΑ

ΒΙΟΣΙΜΟΤΗΤΑ:
Η ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΕΔΟ-
ΜΕΝΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ
ΣΧΕΣΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΜΟΝΤΙΚΩΝ
ΠΡΟΚΙΝΗΣΕΩΝ (ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ
ΑΛΛΑΓΗ)

Πολλά χέρια
Κοιτάζουν
+
Πόροι

Ενεργοποίηση-
Χροσθήριξη
από την Τ.Α
(Α' & Β' Βαθμίου)

Αυτοχρηματο-
δότηση

ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ
Η
ΔΙΑΠΕΔΑΓΩΓΗΣΕΙ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΑΣ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΜΑΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ
ΤΟ ΛΗΠΙΑΣΟΓΕΙΟ

ὄραμα

ΝΕΟΙ
ΑΝΕΡΩΠΩΝ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
HIGGS
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΔΙΚΤΥΟΥ
ΒΙΟΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΑΤΕΛΕΙ
ΟΤΟ
ΠΛΑΓΟΣ

η
ΕΡΩΤΑ